

Z P R A V O D A J
ČESKÉ KOORDINAČNÍ RADY
SPOLEČNOSTI PŘÁTEL NÁRODŮ VÝCHODU

ČÍSLO 2

vyšlo červenec 2002

ČÍSLA: 2000: 7/8, 9/10, 2001: 1, 2/4, 5/6, 7/8, 9/10, 2002: 1, 2, 3,
OBSAH: JEDNALA ČR - S premiérem v Ruské federaci -
KAMÝČEK NA ZAHRANIČNÍM TURNÉ - Výstava Lidice 2002 -
Festival KHAMORO - Z Puškinova památníku do MCHATu -
RUSOVÉ V PRAZE - LES DUŠÍ - Děti stepní Hellady - Ruská
literatura v českých překladech 1990-2001 - Slovníky z Jižních
Čech - Mongolové - pravnci Čingischána - Podkarpatská Rus -
Tomečkova země zaslíbená - Surrealistický Franz Kafka -
Televizní festival Zlatá Praha - Ruské umění na Příbramsku - Dny
polské kultury v Lysé nad Labem - ÚSPĚCH ZADUMKY V
BŘECLAVI - Putování po památnících - KRÁTCE

JEDNALA ČR

Ke svému zasedání se sešla 18. června t.r. Česká koordináční rada Společnosti přátel národů východu. Byla informována o činnosti svého výkonného výboru, o výsledcích aktivit Společnosti realizovaných v průběhu prvního pololetí a o přípravě stěžejních akcí na nejbližší období, se zaměřením na formy činnosti přitažlivé pro mládež. Po projednání a vyslechnutí stanoviska Revizní komise, jejíž členové byli jednání přítomni, schválila ČR zprávu o výsledcích hospodaření našeho občanského sdružení za rok 2001

ČR dále projednala návrh výkonného výboru na svolání republikového shromáždění zástupců Společnosti na jaro příštího roku a jeho přípravou pověřila výkonný výbor, který ustaví příslušné pracovní skupiny a konkrétní návrhy bude postupně předkládat ČR.

Druhá část jednání byla věnována besedě s ředitelem Komory pro hospodářské styky se SNS ing. Jiřím Pernerem, který jako člen doprovodu premiéra ČR ing. Miloše Zemana se v dubnu t.r. zúčastnil jeho oficiální návštěvy Ruské federace .

- Zpět na obsah -

S premiérem v Ruské federaci

Jelikož zprávy o průběhu této cesty v našich sdělovacích prostředcích byly velmi kusé ,byla beseda velmi zajímavá. Ing. Jiří Perner hovořil mimo jiné i o tom, že byl v Moskvě zhodnocen dosavadní vývoj česko-ruských zejména obchodních vztahů a že šlo o pozitivní hodnocení, protože za posledních pět let se daří tuto oblast celkem razantně zintenzivňovat a aktivizovat, především v obchodní výměně. Je obvyklé, řekl ing. Perner, že při příležitosti, jakou je návštěva českého premiéra v Ruské federaci, dochází k podpisu již dříve rozpracovaných a připravených mnohdy velmi významných kontraktů. I tentokrát podepsala brněnská společnost Alta, a.s., dva velmi významné kontrakty na rekonstrukci dvou strojírenských závodů v oblasti Uralu.

Uskutečnila se také řada tzv. kulatých stolů, tedy setkání podnikatelských partnerů z obou stran. Například první den se jednání z naší strany zúčastnili představitelé zhruba padesáti podniků a každý z nich měl připraveného partnera z ruské strany a v mnoha případech ne jednoho, protože se jednání zúčastnilo skoro devadesát ruských firem. V této souvislosti je třeba připomenout i nemalou zásluhu Komory SNS, která při-pravila tzv. obchodní profily českých firem a ruští kolegové pak byli schopni snáze nalézt potenciální partnery. Podle ing. Pernera, tato jednání splnila pro většinu našich podnikatelů svůj účel Pro exportní možnosti našich , zejména středních podniků je ruský trh neustálou výzvou.

- Zpět na obsah -

KAMÝČEK NA ZAHRANIČNÍM TURNÉ

Mezinárodní soutěže dětských folklórních souborů v Moskvě se jako jediný reprezentant České republiky zúčastnil soubor Kamýček. Pořadatelem soutěže byla Státní дума a její výbor pro kulturu, Ministerstvo kultury RF, Magistrát Moskvy a další významné instituce.

Kamýček získal v soutěži Grand Prix. Po té vystoupil v Čechově a při zpáteční cestě i v běloruském Minsku, společně se zdejší souborem Čabarok.

O průběhu cesty, připravené naším občanským sdružením ve spolupráci s Divadlem Příbram, městem Příbram a obcí Kamýk nad Vltavou, budeme podrobněji informovat příště.

[- Zpět na obsah -](#)

Výstava Lidice 2002

Expozice nejlepších prací 30. ročníku Mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice 2002 byla slavnostně otevřena 30.6.2002 v Národní galerii v Praze ve Veletržním paláci. Výstava uspořádaná pod záštitou místo-předsedy vlády a ministra zahraničních věcí Jana Kavana i ministrů kultury a školství ČR byla zahájena generálním ředitelem nakladatelství Mladá fronta ing.J.Peckou, který informoval, že porota vybírala z více než patnácti tisíc prací různých výtvarných technik ze 70 zemí světa. Mezi hosty byla na vernisáži přítomna také řada představitelů pražského diplomatického sboru. Velké pozornosti se těšila jedna z posledních žijících pamětníků lidické tragedie paní Anna Nešporová. Náměstek ministra kultury J.Novák ve svém lidsky jímavém projevu řekl, že jej výstava naplňuje nadějí, že není vše jen marnost a trápení ducha. Poselství lidické tragédie symbolicky formuje a utváří.to dobré a krásné co v dětech je.

[- jk -](#)

[- Zpět na obsah -](#)

Festival KHAMORO

Hlavním cílem tohoto multikulturního festivalu je představit nejlepší romskou hudbu z celého světa ve všech jejích žánrech, ale i divadlo,literaturu výtvarné umění a tanec. Zdá se, že tomuto festivalu může jen máloco v naší metropoli konkurovat. Letos zde vystoupili účastníci z 19 států světa. Mezi nejzajímavější skupiny patřila skupina Loyko z Moskvy, založená v roce 1991 houslisty Sergejem Erjenkem a Olegem Ponomarjevem potomky slavného houslisty z 19.století Loyka Zabary. Hudebníci působili v Irsku a pro-slavili se koncertováním po celé Evropě. Vy-dali 7 CD a nyní žijí v Moskvě, která oslavila jejich návrat grandiózním koncertem. Sergej Erdenko je proslulý virtuos, který vystupoval i se slavným Yehudi Menuhinem. Na festivalu vystoupili také hudebníci ze Slovenska - detvanská skupina Klincovci, pod vedením výborného houslisty Tibora Baloga a ukrajinská skupina z Dněpropetrovska Miro ilo, která ohromila nejen kostýmy a krásnými tanečnicemi,ale i slavným průvodem centrem Prahy. Zakladatelé souboru jsou absolventi Státní hudební školy I. Glinky, jejichž cílem je oživit romskou hudbu. Za tímto účelem shromáždili velkou sbírku romských písní a balad, nahrávaných od počátku 20.století. Festival se koná každoročně na několika místech v Praze a je zdrojem dobré zábavy a neopakovatelné atmosféry, ale i místem jedinečného setkávání kultur. S. Kalousková

[- Zpět na obsah -](#)

Z Puškinova památníku do MCHATu

Jako student střední školy a později DAMU byl Jan Burian oblíbeným konferenciérem národních přehlídek Puškinova památníku. Jako režisér a později úspěšný ředitel zakotvil v Divadle J. K. Tyla v Plzni. Je prvním českým režisérem, který na scéně legendárního MCHATu uvede dílo českého autora. Premiéra je plánována na prosinec 2002. Na tiskové konferenci k tomu řekl: "Pokud se nám uvedení hry Pavla Kohouta Nuly podaří, bude to velevýznamná věc. Přirozené styky mezi ruskými a českými divadly se roztrhly- od roku 1989 byl pro české diváky pomalu nepřijatelný i Čechov, ale nyní se situace normalizuje. V

rámci mezinárodního festivalu Divadlo, který probíhá každoročně v Plzni se často setkávám s vynikajícími ruskými divadelníky a myslím, že prostor ke vzájemným kontaktům a spolupráci je vy-tvořen. O současné ruské dramatické tvorbě se ale u nás mnoho neví, stejně tak v Rusku o dramatičce české. Kohoutova hra reflektuje lidské osudy nejen ve světle 90. let, ale i z hlediska toho co lidé prožili v Československu od roku 1938 a jakým způsobem se historické zvraty a jejich proměna v divoký kapitalismus odrazily v jejich osudech. Rusko se v poslední době výrazně mění a sociální rozdíly jsou ve srovnání s Českem propastné. Moskva je dnes město, kde lidé mluví otevřeně, chodí pěkně oblečení a hlediště divadel jsou zaplněna. A ruské divadlo- to je fenomén světového významu. V Rusku je skryt potenciál, který oceňuje spíše česká kultura než ekonomika, podnikatelé z vyspělejších zemí jsou daleko aktivnější než naši, přičemž k nám mají Rusové překvapivě dobrý vztah, vědí, že Praha je krásná, že v Čechách žijí kulturní lidé a že stojí za to tam jet. Bylo by chybné tento potenciál zanedbávat."

- jk -

[- Zpět na obsah -](#)

RUSOVÉ V PRAZE

Pod poněkud delším názvem Střediska ruského emigrantského života v Praze (1921-1952) vydala Mgr..Anastásie Kopřivová ve Slovanské knihovně dlouho očekávanou publikaci. Celoživotní badatelská činnost naší nejuznávanější specialistky na tuto tematiku byla bohužel omezena rozsahem publikace (106 stran textu), ale přesto je významným edičním počinem, mapujícím slovy autorky „dějiny každodennosti na pozadí dějinných zvratů 20.století, popis postupné asimilace a následného rozplynutí v prostředí, které si emigranti zvolili (nebo spíše, které jim osud zvolil), aby v něm prožili svůj život a kde bude pokračovat osud jejich potomků“. Hovoří se zde o událostech, téměř neznámých pro generace narozené po 2. světové válce. A přesto Ruská pomocná akce na kterou věnoval mladý československý stát více než půl miliardy předválečných korun, je jednou z nejsvětějších stránek našich dějin, chápanou světem jako projev vyspělosti naší společnosti. Autorka odpovídá i na otázku: A co za to? „Uznání, vděčnost, dobré jméno ve světě může být pro někoho malá odměna. Ale to není zdaleka všechno. Patří k tomu také i sbírka ikon v Národní galerii, byzantologický archiv kondakovského ústavu, unikátní knižní a časopisecké fondy Slovanské knihovny, listinný materiál v Státním ústředním archivu, v Památníku písemnictví a v mnoha dalších archivech, sbírky obrazů a grafiky, úroveň české rusistiky a ukrajinistiky, ruská baletní škola, která našla uplatnění na předních divadelních scénách, špičkoví odborníci působící na našich vysokých školách a ve vědeckých ústavech, ruští lékaři, stavební a železniční odborníci – desítky jmen, bez nichž by byl obraz české kultury, vědy a umění mnohem chudší“. Historie se v jistém smyslu opakuje. Naši občané hledají uplatnění v jiných zemích a také k nám přicházejí lidé, kteří zde chtějí žít. Snad nás nebudou ohrožovat naše předsudky, stereotypy i naše minulost. Snad budeme tolerantní.

- jk-

[- Zpět na obsah -](#)

LES DUŠÍ

*K velkému světlu, jež po noci svítá,
i malý národ můj se probudil.
Snad trochu pozdě už nesměle den vítal,
leč příchod jitra nádherný to byl.
Jánis Rainis*

Podle prastaré lotyšské pověsti v jednom lese na neznámém místě rostl začarovaný strom. Kdo se ho dotkl, sám se proměnil v keř nebo strom. Ze šedovlasých stařenek se stávaly smutné stříbrobílé břízy, z mladých děvčat rozkvetlé střemchy a zbloudilý král tu navždy zůstal jako obrovský rozložitý dub. Tak se les lidských duší poznenáhlu rozrůstal. Nějaký pasáček tu přišel o maminku. Proměnila se mu v planou lesní jablko. V letním parnu, když pasáček ve stínu lesa pásí vepře a pískal si na píšťalku, zaslechl, co si stromy šeptají o svém bývalém životě a zdálo se mu, že tam slyší i svou matku. Z toho, co si stromy povídaly pochytil mnoho moudrého a pěkného, co potom vložil do svých písní. V poezii se děje cosi podobného. Jako stromy v lese stojí na poličce svazky básní, jeden vedle druhého a každý jiný, také takový les lidských duší. Hlasy básníků k nám promlouvají na jejich stránkách z různých hloubek věků a z různých zemí. Tvůrci těchto veršů už většinou dávno nežijí a přece

vzrušeně nasloucháme jejich vášnivé a tiché zpovědi, která obohacuje náš vnitřní svět a dotváří naší osobnost. Tento les spřízněných lidských duší bude jednou i naším osudem, pokud po nás zbude nějaké dílo, které i jiné potěšilo, na které se hned ta k nezapomíná.“

Takto poeticky uvádí prof. Radegast Parolek antologii lotyšské poezie 19. a 20. století nazvanou Les duší. Knihu, kterou sestavil, přeložil a opatřil předmluvou vydala Česká koordináční rada Společnosti přátel národů východu v nakladatelství Bohemika za přispění Ministerstva zahraničních věcí ČR. Prezentace publikace se konala na květnovém Knižním veletrhu v Praze za účasti lotyšských spisovatelů a představitelů Velvyslanectví Lotyšska. v České republice.

- jk -

- Zpět na obsah -

Děti stepní Hellady

V knize s tímto názvem a podtitulem Pražská ukrajinská básnická škola se poprvé v Čechách představuje tvorba třinácti básníků, kteří zde ve 20. a 30. letech minulého století pracovali. Publikaci sestavila, předmluvu, literární medailony a studie napsala doc.PhDr..Alena Morávková, verše přeložili Petr Borkovec, Václav Daněk a Tomáš Vašut. Kniha, kterou vydala ČR SPNV za přispění MZV ČR je doplněna portréty básníků a ukázkami prací Ukrajinského studia výtvarného umění v Praze.

*Když tmavne den,
když hasnou řeči
jak schnoucí letorost,
přijď samotén
v zelený večer
na Karlův most*

Na prezentaci publikace, pořádané Společností přátel, Slovanskou knihovnou a Velvyslanectvím Ukrajiny 21.května 2002 v Klementinu, řekla doc. A..Morávková: „Básník obvykle bývá spjat se svým prostředím a bolestně pociťuje každé vytržení z rodné půdy-jeho tvorbu často poznamenává pocit nezakotvenosti, osamocení, někdy i vykořeněnosti. Ostatně právě básníci se nejtíže přizpůsobují Nikdo z nich úplně nesplynul s českým prostředím.

*Zbytnělo všecko, co se chvělo
v koruně mladé,zelené,
i moje rozdrásané tělo
najdou pod mostem z kamene.*

Narozdíl od ruské emigrace žili ukrajinští básníci ve vlastní uzavřené komunitě (výjimkou bylo přátelství Jevhena Malanjuka se Svatoplukem Macharem), jejich díla se skoro nepřekládala do češtiny a kontakty s českým literárním světem byly sporadické. Proto, bohužel, nedocházelo k vzájemnému ovlivňování a obohacování. Někteří básníci se rozhodli pro návrat domů, ale na toto rozhodnutí tragicky doplatili.

*A opět spojili se v jednom klamu,
podivné tango,- vášeň i hoře
Tak na tvých mlžných vlnách plavu,
kormidlo ztratila jsem, přístav shořel.*

V jejich díle je akcentován motiv historické paměti, minulost se prolíná s přítomností – zvláštním rysem je universálnost, která připomíná profil renesančních umělců. S tím souvisí i pocit evropanství, pocit vědomého sepětí s evropským kulturním vývojem.“

*Nezdolnou sluneční dálavou-
blankytná chvíle – celý věk!
Kam schovala jsi stepní Hellado,*

V besedě, kterou moderoval úřadující místo-předseda Společnosti přátel Tomáš Lukavský, vystoupili jako „kmotři“ knihy prof.dr..Jiří Marvan,DrSc., rada Velvyslanectví Ukrajiny Jevhen Perebyjnis a ředitel odboru kulturních a krajanských vztahů MZV ČR Mgr. Ladislav Škeřík. Slavnostní křest vhodně zarámovaly ukrajinské písně ve znamenitém podání sólistky pražského Národního divadla Naděždy Petrenkové a sólisty České filharmonie Viktora Byčoka

- jk -

ukázky z veršů Andrije Harasevyče, Jurije Darahana, Oleny Telihy a Jevhena Malanjuka.

[- Zpět na obsah -](#)

Ruská literatura v českých překladech 1990-2001

Pod tímto názvem vydala Slovanská knihovna při Národní knihovně ČR velmi užitečný soupis, který sestavil přední odborník v oblasti knihovnictví a slavistiky, bývalý dlouholetý ředitel Slovanské knihovny dr.Jiří Vacek.

Přestože do soupisu nebyly zařazeny populárně naučné publikace, cestopisné reportáže, a psychologická literatura je zde registrováno téměř tři sta knižních překladů z ruské literatury, vydaných u nás v průběhu dvanácti let. Nejrozsáhlejší oddíl obsahuje překlady krásné literatury, včetně textů divadelních her a literatury pro děti a mládež. Oddíl nazvaný Ruské dějiny a současnost, vnitřní a zahraniční politika Ruska a SSSR si všímá převážně politicky zaměřených publikací, memoaristiky a literatury faktu, samostatně jsou vyčleněna díla z oblasti filozofie a náboženství,. Poslední oddíl zachycuje publikace vztahující se k umění. V soupise jsou uvedeny téměř všechny publikace vydané naší Společností a Asociací rusistů. Nejvydávanějšími autory byli Bulgakov /16x/, Nabokov /15x/ a dále Dostojevskij, Charms, Solženicyn, Tolstoj, Babel, Cvetajevová a Puškin. A pak se řekne, že se u nás ruská literatura nevydává.

- jk -

[- Zpět na obsah -](#)

Slovníky z Jižních Čech

Z řady publikací, které vznikly v poslední době péčí Jihočeské univerzity jsme vybrali dva velmi užitečné slovníky ruštiny.

Slovník zkratk a zkratkovitých slov v ruštině sestavila Mgr. Marta Vágnerová a vydala jej v píseckém nakladatelství J&M. Slovník obsahuje 6 300 hesel používaných v současné ruštině, především v oblasti společensko-politické, ekonomické a obchodní, právní a administrativně správní. Je určen širokému okruhu zájemců – manažerům, překladatelům, pracovníkům ve sdělovacích prostředcích, studentům i pedagogům. Marta Vágnerová je společně s Jiřím Korostenským také autorkou **Česko-ruského slovníku pro obchodní sféru**, který vydala Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, oddělení ruského jazyka. Z hlediska odborného zaměření pokrývá tento lexikon oblast práva a ekonomiky v širokém smyslu, lze zde nalézt informace z oblasti účetnictví, obchodu, bankovníctví, marketingu, reklamy i práva. Slovník obsahuje kolem 25000 spojení a volně navazuje na rusko český slovník, který vyšel v podobné úpravě v roce 1996.

- jk -

[- Zpět na obsah -](#)

Mongolové – pravnuci Čingischána

Jedenáctičlennému mezinárodnímu autorskému kolektivu, který tvoří tři mongolští znalci: akademik-paleontolog, odborník na mongolský jazyk, literaturu a kulturu, geolog-přírodovědec, mongolský umělec – akademický malíř a sochař, čtyři české mongolistky, česká kunsthistorička-sinoložka, polský mongolista žijící v Praze a český fotograf, vedenému mongolistkami PhDr. Ivanou Grollovou (1963) a Veronikou Zigmundovou (1968) – absolventkami FF UK, jejímuž docentovi dr. Václavu Huňáčkově, CSc., také děkují v knize za pomoc a trpělivost – se podařilo vydat pozoruhodnou knihu velkého formátu, nejen reprezentativní úpravy a vzhledu, ale především úctyhodným obsahem encyklopedického rozsahu, ve které si přijdou na své zájemci prahnoucí po vědeckých poznatcích i zcela bezprostředním nahlédnutí do života.

Kniha představuje Mongolsko od pra-věku po současnost. Začíná paleontologický-mi nálezy dinosaurů na území Mongolska. Odpovídá na otázky, kdo byli předkové Mongolů, jak se utvořil mongolský národ, jazyk, písmo, které etnické skupiny tvoří mongolské obyvatelstvo, jaký je jejich původ, kde žily v minulosti a kde žijí dnes. Popisuje život ve stepi, závislost pastevců na přírodě, která ovlivňuje nejen jejich bydlení, skladbu stravy, ale také společenské vazby, zvyky, pravidla život, tradiční metody mongolské medicíny, dietologii i pasteveckou víru v přírodu.

Kapitola o historii mongolské říše obsahuje názorný, chronologický přehled historických událostí ve vztahu k ní od roku 1200 do roku 1480 v porovnání: Evropa, Ruské knížectví a Kypčacká step, Přední Východ a Střední Asie, Mongolská step, Čína, jižní a východní Asie.

O tom, proč a jak ovlivnila nová víra život Mongolů, pojednává kapitola Buddhismus a revoluce, rovněž vybavená četnými údaji pro srovnání a ilustraci. Zahrnuje přehled o mongolském výtvarném umění a zabývá se otázkami, co přineslo Mongolům 18., 19. a 20. století. Samostatnou kapitolu mají památná místa a legendy. Publikace je vybavena bohatou bibliografií a rejstříkem výrazů v jazycích centrální a východní Asie, ruských nebo maďarských názvů, vlastních jmen a etnonym. Je doplněna sto čtrnácti barevnými fotografiemi. Vydalo ji nakladatelství Triton v Praze v roce 2001.

Z. Pipová

[- Zpět na obsah -](#)

Podkarpatská Rus – Tomečkova země zaslíbená

Zaujal mne rozhovor s fotografem Rudolfem Štursou (* 1927) v pořadu Host do domu v Českém rozhlase.

Rudolf Štursa hovořil o tom, jak jeho otec přišel ve dvacátých letech minulého století na Podkarpatskou Rus, oženil se s místní krásnou dívkou a on se zde narodil a vyrůstal. Před válkou se odstěhovali do Čech. Navštívil a fotografoval Podkarpatskou Rus v šedesátých letech, pak až po roce 1990 a v současné době. Zdá se neuvěřitelné, že ve svých čtyřiasedmdesáti letech poprvé vsedl na koně, aby se s průvodcem dostal do těžko přístupných míst poskytujících výhled na malebné scenerie tohoto podivuhodně krásného kraje. Jízda na koni mu prý nečinila potíže po rovině a při stoupání. Horší to bylo, když museli, před blížící se bouřkou, rychle sestupovat z příkrého svahu. Jeho kůň měl tu vadu, že trpěl permanentní nenažraností a ukusoval trávu i při sestupu. Rudolfu Štursovi hrozilo, že se neudrží v sedle a srazí si při pádu ze srázu vaz. Naštěstí se nic nestalo a některé fotografie pak dokonce pořídil ze sedla. Výstava s názvem v titulu svědčí o zaujetí autora krajinou, fotografie připomínají plátna malíře, představují divákům nevšední krásu nedotčené panenské přírody Podkarpatské Rusi, jejích hor a polonin, rázovitou lidovou architekturu, nahlízejí i do nesnadného života obyvatel kraje, kde čtyři pětiny rozlohy tvoří hory a lesy pokrývající více než polovinu celého území. Podtitul výstavy je vzpomínkou na blízkého přítele, spisovatele Jaromíra Tomečka (1906–1997), který na Pod-karpatské Rusi pracoval ve třicátých letech a načerpal zde mnoho námětů pro svou literární tvorbu.

Výstavu uspořádaly: Národní muzeum, Společnost přátel Podkarpatské Rusi a Unie výtvarných umělců ČR.

Zdeňka Pipová

[- Zpět na obsah -](#)

Surrealistický Franz Kafka

Zajímavým vydavatelským počinem společnosti Published in Prague by Economies & Life International Ltd je publikace **Franz Kafka v obrazech malíře**. Umělecká publikace měla slavnostní křest na Velvyslanectví Ruské federace 26.června 2002. Akci zahájil mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Igor Savolskij, který ocenil vydání knihy jako pozoruhodnou připomínku pražského spisovatele světového jména i trojjazyčnost textu (rusky,anglicky,německy)-Kafkových myšlenek, sentencí a citátů doplněných obrazy a kresbami předního ruského surrealistického malíře Alexandra Prostova-Pokrovského. Prezident Masarykovy akademie umění dr. Miroslav Klívar o tvorbě Pokrovského „inspirované Franzem Kafkou řekl:... „vidí svět plný neviditelných démonů, kteří ničí a rvou člověka nechráněného. V jeho světě potkáváme postavy historické i současné, což naznačuje relativnost času a historie vůbec.“ Malíř z Kazaně pracoval více než rok v Praze, kde čerpal genius loci města a prohluboval kafkovské tóny svých obrazů. Ve výsledku se zrodila kniha, v níž je Kafkova filozofie zdařile doplněna a obohacena výtvarným sdělením.

- jk -

[- Zpět na obsah -](#)

Televizní festival Zlatá Praha

Mezinárodní televizní festival Zlatá Praha byl již po desáté zaměřen na hudbu a tanec. Jeho první ročník se konal v roce 1964 a byl do roku 1992 otevřen tvorbě ve všech žánrech. Delší historií mezi televizními festivaly se mohou pochlubit jen Prix Italia /od r. 1949/, Monte Carlo a Montreaux /oba od r.1961/. Festival Zlatá Praha je nejen místem tvůrčí konfrontace producentů, režisérů a dramaturgů z celého světa, ale zejména jedinečnou příležitostí pro vznik nových kontaktů mezi televizními stanicemi zemí bývalého východního bloku a západo-evropskými a americkými producenty. Mezi sto třemi přihlášenými pořady byly filmy desítky televizních stanic z území bývalého SSSR, z toho šesti ruských. Po dlouhé době byl také členem poroty Rus – Akim Salbiev, prezident Filmové akademie Ruska, režisér a herec, známý především z rolí kde hrál postavu A.S.Puškina, kterému je ostatně dosti podobný. Velmi zajímavé jsou semináře nazvané Setkání s východem, které letos moderovala bývalá kulturní atašé v Rusku dr.V.Smoláková. Z prezentovaných filmů nejméně zaujala Ázerbajdžánská státní televize s programem sice exotické hudby v krásných přírodních scenériích, ale velmi fádně, nenápaditě nasnímaných. O něco lépe vyzněl program Ukrajinské státní televize, věnovaný liturgickým předvelikonočním zpěvům. Krásné hlasy krásně zněly v krásných chrámech, ale z filmařského hlediska celkem nuda. Všem ale bylo líto ukrajinských kolegů, kteří mají na tzv. vážnou hudbu vymezeno pouhých 15 minut týdně.Z ruské produkce mne nejvíce zaujal dokument malého studia Tjumenské státní televize nazvaný Zapomenutý Kristus.Film věnovaný stejnojmenné opeře Artura Rubinštejna a jeho životu. Byl natáčen za polárním kruhem, v Petrohradu a v Tjumeni, kde se po 107 letech od vzniku uskutečnila premiéra opery. Dílo zakladatele ruské konzervatoře, osamělého umělce kterého Rusové považovali za Němce, Němci za Žida a Židé za Křesťana je uvedeno a oslaveno v provinčním městě daleké Sibiře v jiné době, v jiném světě. O zajímavý dokument, s poetickou kamerou a nápaditou režii projevil zájem hned několik zahraničních společností. Organizačně nedomyšlený, či nezvládnutý byl poloprázdný tzv. TV-JAZZ CLUB, který mohl sloužit jako místo pro neformální výměnu názorů a kontaktů. Více rozvážné vstřícnosti a nápaditosti bylo v tomto ohledu třeba přát zejména tajemnici festivalu, G.Douskové z Čs. televize.Při vyhlášení výsledků festivalu, kterého se zúčastnila mj. i man-želka prezidenta ČR, se projevil rysy jistého „gurmánství“, poroty, která jednoznačně dávala přednost exotickým lahůdkám, což byl -např. švédský dokument Baletky v očekávání vystoupení dvou těhotných primabalerín se speciální taneční kreací- nebo ruské společnosti Kultura za film Zahrada radosti a smutku o údajně největší žijící ruské skladatelce Sofii Gubaidulině, či film o velice svérázném argentinském klavíristce nebo reportážně pojatý dokument nazvaný Konec ticha:hudba v Afganistánu. Přes tyto drobné výhrady byl však festival „zlatou vizitkou“ české šikovnosti a znamenité organizace.

- jk -

[- Zpět na obsah -](#)

INFORMACE Z REGIONŮ

Ruské umění na Příbramsku

V průběhu prvního pololetí t.r. vystoupilo v Příbrami a Rožmitále pod Třemšínem jedenáct dětských tanečních a pěveckých souborů z Ruské federace. Jde o výsledek neformální přímé spolupráce OKR Společnosti přátel národů východu v Příbrami a dalších institucí s ruskými partnery - se Střediskem spolupráce a rozvoje umění, kultury a vzdělání v Moskvě, cestovní kanceláří Veselo Tour z Moskvy a RSVK v Praze. Např. v dubnu vystoupily v Příbrami a Rožmitále pod Třemšínem dětský soubor *Vozrožděnije* z Moskvy a dětský kozácký soubor *Zadorinki* ze Stavropolu. Druhý z uvedených souborů hostoval u nás na pozvání města Příbram, které spolu s naší OKR a Divadlem Příbram plně zajišťovalo jeho pobyt.

V aule 4. ZŠ Příbram vystoupilo 6.května taneční studio Moskevské filharmonie *Divadlo módy 095*. Vedla je ředitelka filharmonie Jelena Pržňanská, která v choreografii vystoupení spojila tance s předváděním módních novinek (studio svým programem doprovází exkluzivní módní přehlídky v Moskvě i jiných městech).

V rekreačním středisku v Rožmitále vystoupily 8. května dětské taneční soubory *Karusel* a *Fantasie* spolu se souborem *Dětského sborového studia* z Moskvy. Spolupráce pokračovala v červnu vystoupením souboru *Zadumka* ze Samary. Všechna vystoupení se těšila velkému zájmu školních dětí i dospělého publika.

K. Felt, Příbram

[- Zpět na obsah -](#)

Dny polské kultury v Lysé nad Labem

O polabském městečku se začíná s jemnou nadsázkou hovořit jako o slovanském centru. Na rozdíl od řady akcí spojených s ruskou kulturou výstav, koncertů, divadelních představení i celostátních rusistických seminářů, které se do značné míry míjejí s pozorností Ruské ambasády, Dny polské kultury se zde konaly 28. - 30.června 2002 za velké podpory Velvyslanectví Polské republiky v ČR. Jeho nejvýznamnějším partnerem byl samozřejmě Městský úřad v Lysé nad Labem, spolupořadatelé Polský institut a Klub polski v Praze, který si nedávno připomněl 115. výročí svého založení. Srdečná, přátelská atmosféra a zájem provázely všechny akce ať už to byla vernisáž výstavy znamenitých polských plakátů v krásném prostředí barokního sálu, v budově Okresního archivu, vystoupení pěveckých folklorních souborů Gorol a Nowina na Výstavišti, projekce filmu *Náhoda* (Przypadek) či koncerty v chrámu sv.Jana Křtitele a na Husově náměstí. Na všech akcích byl k dispozici dostatek barevných prospektů, informujících o krásách polských měst a přírody. Již nyní se těšíme na další Dny polské kultury.

E. Šavrdová, Lysá n. L.

[- Zpět na obsah -](#)

ÚSPĚCH ZADUMKY V BŘECLAVI

Břeclavsko miluje folklór. Široce se proslavily soubory Břeclavan, Podlužan, Palavánek a další. V okrese jsou vítány i hostující folklorní soubory. To vedlo také k pozvání dětského folklorního souboru z Kazaně v Ruské federaci. Pozvání zaštil Městský úřad v Břeclavi. Koncert se konal 12. června 2002 v Domě kultury. K účasti se přihlásili studenti středních škol města, z nichž mnozí v národopisných souborech působí. 400 diváků bylo nadšeno již prvním výstupem. Hudba, vynikající tanec, melodický zpěv a překrásné kroje si získaly všechny v sále. *Zadumka* z daleké Samary slavila úspěch. Její členové ve věku 8 až 13let se představili jako velmi školený kolektiv, v němž každý člen působí téměř profesionálně. Po závěrečném výstupu a následném aplausu nikdo nechtěl odejít. Diváci si velkým potleskem vyžádali četné přídavky a opakování.

Poděkování se za všechny ujal vedoucí referátu kultury a sportu města, Mgr. František Schulz slovy: „Vážení a milí mladí přátelé ze slovanské Samary, moc jste nás svým programem potěšili. Všichni jsme nadšeni vaším uměním. Máte naše velké poděkování. Až se vrátíte domů, vyřídte vaším blízkým naše srdečné pozdravy. Obdivujeme Vaše umění a přejeme vám nejlepší známky na vysvědčení.

Mgr. Schulz poděkoval i Společnosti přátel národů východu za podíl na zorganizování a úspěchu koncertu.

Dr. J. Harmáček Břeclav

[- Zpět na obsah -](#)

Putování po památnících

Osmý ročník Putování po památnících padlých ve 2. světové válce uskutečnila OKR Společnosti přátel národů východu v Příbrami u příležitosti 57. výročí porážky fašismu. Tradičně se těšil velké účasti zahraničních hostů, kteří přijali pozvání OKR. Patřili k nim zejména přímí účastníci, veteráni Velké vlastenecké války z Ruské federace: gen. P. A. Borodaj, hrdina SSSR akademik B. A. Runov, zástupci Velvyslanectví RF, Ukrajiny, Korejské republiky a Střední školy při Velvyslanectví RF.

Putování bylo zahájeno u památníku v Dobříši. Postupně účastníci navštívili památník na příbramském hřbitově, Slivici, památník u Konětop, v Brdech u Nepomuku a v obci Nepomuk. Zakončení se konalo na hřbitově v Rožmitále. Velice pěkně byla přijata vystoupení starostů Milína ing. Nekla, Rožmitálu ing. Vondráška a místostarosty Nepomuku pana Kokštejna. Společenský a přátelský závěr se uskutečnil v rekreačním středisku u Sobeňského rybníka v Rožmitále, kde v programu vystoupily dva taneční a jeden pěvecký soubor s 90 účinkujícími z RF. Více než 200 účastníků tak důstojně vzpomnělo památky těch, kteří položili své životy ve 2. světové válce.

K. Felt, Příbram

[- Zpět na obsah -](#)

KRÁTCE

Měsíčník Komory pro hospodářské styky se SNS **Ekonomické zpravodajství ze zemí SNS** přinesl na jaře t.r. řadu zajímavých materiálů, například:

- "průvodce" ruským daňovým systémem umožňující přehlednou orientaci v daních federálních, regionálních, místních i ve speciálních daních a poplatcích
- faktografický materiál Jak pivo dobývá Rusko přinášející informace o výrazném růstu spotřeby piva v posledním období, o ruském pivním trhu a další zajímavé údaje;
- nabídku zákonů ČR přeložených do ruštiny pro potřeby partnerů z ruskojazyčných zemí (Obchodní zákoník, živnostenský zákon, daňové a celní zákony, zákon o pobytu cizinců na území ČR ad.);
- analýzu ekonomického a sociálního rozvoje Ukrajiny v roce 2001;
- znění ukrajinského zákona O respektování a naplňování rozhodnutí zahraničních soudů na Ukrajině (z listopadu 2001).

Další úspěch pražského Ekogymnázia

V celostátním kole Konverzační soutěže v ruském jazyce, které proběhlo v dubnu 2002 v Ruském středisku vědy a kultury zvítězila studentka této školy Tamara Mergeščíková, kterou připravila Mgr. Vlasta Heuschneiderová.

[- Zpět na obsah -](#)

